

བོད་ཀྱི་དེང་རབས་ཚལ་རིག་དཔེ་ཚལ་གས།

ཐུན་ཀྱི་ཐུ་དབུང་གས།

འབྱུར་མེད་ཀྱིས་བསྐྱེགས།

*

མཚེ་ཐུན་མི་རིགས་དཔེ་ཐུན་ཁང་གིས་པར་བྱ་བསྐྱེགས།

མཚེ་ཐུན་ཞིང་ཆེན་ཞིན་གྲུ་དཔེ་ཁང་གིས་བཟུང་།

མཚེ་ཐུན་མི་རིགས་པར་ཁང་གིས་དཔར།

1991ལོའི་ཟླ 6 པར་པར་གཞི་དང་པོ་བསྐྱེགས།

1991ལོའི་ཟླ 6 པར་པར་ཐེངས་དང་པོར་དཔར།

དཔེ་རིག་གློད་ 6. 50 ཡིན།

藏族当代文学丛书

春 雷

吉明 编

*

青海民族出版社出版

(西宁市西关大街96号)

青海省新华书店发行 青海民族印刷厂印刷

*

开本: 850×1168毫米 1/32 印张: 13

1991年6月第1版 1991年6月第1次印刷

印数: 1—2,000

ISBN 7-5420-0240-6/G·198

定 价: 6.50元

དང་པོ།

བོད་མི་རིགས་ལ་རྒྱལ་ཡོད་རིང་པོའི་ལོ་རྒྱུས་དང་རོ་མཚར་ཆེ་བའི་རིག་གནས་སློབ་སྦྱོར་ཆོག་པ་ཞིག་ཡོད་དེ། ཚུམ་རིག་མཁན་པོའི་པུར་ཅེ་ལས་ཐོན་པའི་བཅའ་སྟོན་ཆོས་སླལ་རྒྱ་བྱུང་བ་དང་དཔལ་འབྱོར་ཚུམ་རིག་གྲགས་..... ཅན་གང་ཡིན་ཡང་རང་རྒྱལ་དང་དེ་མིན་འཛམ་གླིང་ཚུམ་རིག་གྱུ་ལྷེ་གྱུ་ཆ་ལ་དབྱུག་གི་བོད་ཀྱི་བྱུང་ཆོས་དང་མཐོ་སྐང་གི་མདངས་རིས་མཚན་པའི་མེ་རྟག་རོ་མཚར་བ་ཞིག་རེད།

ཉང་གི་སྐབས་བརྒྱ་གཅིག་པའི་ཤུང་ཕུ་ཆར་འཛམ་སྐྱེས་ཆོག་པ་མེད་པ་གསུམ་པའི་རྒྱལ་ཡོད་ཀྱི་དེར་རབས་ཚུམ་རིག་ལ་སྐར་ཡང་སྐྱེས་ལྷེ་བས་གྱི་... དཔལ་ཐོབ་པའི་དགེ་མཚན་ཉམས་དགའ་བ་ཞིག་ཤར་བྱུང་། དེ་ཡི་མཚན་ཉམས་གཙང་པོ་ནི་དེ་མཁན་གྲགས་མེད་པའི་རང་རིགས་ན་གཞོན་ཚུམ་པ་པོ་... སྐར་ཞིག་ཆར་རྒྱུ་གི་ཤ་མོ་བཞིན་འཆར་འདས་བྱུང་བ་དང་། དེ་དག་གིས་རང་གི་སྐད་དང་ཡི་གེ་ལ་བརྟེན་ནས་གསོན་ཉམས་ལྡན་པའི་དངོས་ཡོད་འཆོ་བ་རི་བཞིན་མཚན་པའི་གསར་ཚུམ་གྱི་ལམ་ཞིག་བརྟོད་པར་མ་ཐད། ད་རྒྱུང་རང་ཉིད་ཀྱི་གསར་ཚུམ་ལག་ལེན་དངོས་ལས་མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐད་དང་ཡི་གེ་ལ་བརྟེན་ནས་གསར་ཚུམ་བྱེད་རྒྱ་དེ་ནི་བོད་ཀྱི་ཚུམ་རིག་མི་ཉམས་གོང་རྒྱུ་ལྷེ་པའི་ཐབས་ལམ་ཉག་གཅིག་ཡིན་པ་རྒྱུ་བྱས་པ་རེད། ཚུམ་པ་པོ་དེ་དག་གིས་རྒྱུ་རབས་གསར་པའི་བོད་མི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་འཆོ་བ་གསར་...

མ་བཅུའི་རིང་གི་པོད་ཀྱི་ཚཱ་རིག་གསར་ཚཱ་འཕེལ་རིམ་ལ་བརྟེན་.....
 མེ། ཚཱ་པ་པོ་མང་པོས་འཚོ་བ་དངོས་ལ་བྱངས་བྱས་ཏེ་རང་རིགས་ཀྱི་སྤ་
 རྟངས་དང་བྱང་ཚེ། སྤྱི་ཚཱ་གས་ཀྱི་འགན་འཁུའི་འདུ་ཤེས་རྣམ་གསལ་
 ཉམས་ལྡན་ཞིང་གཞུགས་སྤང་ཡོད་པའི་སྤོ་ནས་གཞུག་གདོས་བཅས་ཀྱི་པོད་
 རིགས་མི་དམངས་ཀྱི་འཚོ་བ་མཚན་ཡོད་པས། ཚཱ་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་དོན་དང་
 ལུ་ཞིང་། རྣམ་གྲངས་སྤྱད་སྤམ་ཚཱ་གས་པས་སྒྲིག་མཁན་རྣམས་ལ་ལྟར་
 མེད་ཀྱི་དགའ་བ་བསྐྱེད། ཚཱ་པ་པོ་དེ་དག་གིས་སྤོ་བ་རྒྱུན་ཀྱི་ཚཱ་རྟངས་
 རྒྱང་བའི་བཀག་རྒྱ་བསྐྱོལ་ནས་རྣམ་པ་སྤྱད་སྤམ་ཚཱ་གས་པའི་འཕེལ་ལམ་དུ་.....
 འུགས་ཚིག་བཅས་བྱའི་དུས་རབས་ཀྱི་བྱང་ཚེས་ལ་གཅིགས་འཛིན་བྱས་ཏེ།
 བདེན་སྤང་གི་འགྲོ་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་མི་རྣམས་ལ་པོད་རིགས་ས་ཁུལ་ཀྱི་.....

ཀྱུ་མཉུན་འཛིན་ལྟ་བུའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དོན་དཔོན་གྲགས་ནས་བཏུན་པས་.....
བཅའ་སྟོན་ལ་བོད་ཀྱི་འཆའ་བའི་བྱིང་ད་ལྷན་པོ་ཞིག་གིས་བྱུང་འདུག་པ་.....
རེད།

དེ་ལས་ཀྱང་དགའ་ལོས་པ་ཞིག་ནི་བཅའ་སྟོན་མི་ཉུང་བ་ཞིག་གི་སྐྱེ་.....
ཆལ་མཚན་ཐབས་ཀྱི་ཐད་ལའང་ཐོད་བཀལ་གསར་བ་བྱུང་། ལོ་རབས་
བརྒྱད་ཅུའི་ཚམ་རིག་གིས་སྒྲུབ་སྐྱོན་ཚམ་རིག་གི་སྐྱེ་ཆལ་ཉིང་བརྒྱད་སྐྱོན་.....
འཛིན་བྱས་པར་མ་ཟད། བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་འཆའ་བ་དང་ལྷན་པོ་རིག་གནས་
ལ་བྱུང་འབྲེལ་དམ་པོ་བྱས་པས། བོད་ཀྱི་དེང་རབས་ཚམ་རིག་གི་ཚམ་སྒྲུབ་
གསར་བ་ཞིག་ཏུ་བྱུང་འདུག་ཅིང་། དེས་བོད་ཀྱི་ཚམ་རིག་སྐར་ལས་སྐྱ་ལྷན་
གིས་ཐོང་བུ་སྒྲེལ་བར་སྐུལ་འདེད་ཀྱི་ཁུས་པ་ཆེན་པོ་འདོན་བཞིན་ཡོད་པ་.....
རེད།

ཚམ་རིག་གསར་ཚམ་ཀྱི་ལས་དོན་རིམ་བཞིན་དར་ཁྱས་བྱུང་བ་དང་.....
མཉམ་ཁུངས་རིག་ཆལ་གཞུང་ལྷན་ཞིབ་འཇུག་གི་ལས་དོན་ཡང་རིམ་བཞིན་.....
དར་ཁྱས་བྱུང་ཤིང་། ཉུང་བ་གསར་ཁིང་ཆོག་བསྐྱུས་པ། ཞིབ་འཇུག་གི་རིན་
ཐང་དེས་ཅན་ལྟ་བུའི་ཚམ་རིག་སྐོར་ཀྱི་གཞུང་ལྷན་ཀྱི་བཤད་པའམ་.....
དབྱེད་ཚམ་ཡང་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཆར་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་དཔེ་བཞིན་གསར་བྱེད་.....
བྱུང་། དབྱེད་ཚམ་དེ་དག་གིས་གསར་ཚམ་ཀྱི་ལག་ལེན་ཉམས་སྦྱང་ལ་
སྤྱོད་པ་བཅོས་སྤྱོད་པ་དང་། བོད་ཀྱི་ཚམ་རིག་གསར་ཚམ་ཀྱི་འཕེལ་ཚད་
དཔོན་ལ་ཚད་འཇལ་བྱས་ནས། སྤྱད་སྤྱོད་ཀྱི་འཕེལ་སྤྱོད་ལ་སྤྱི་བྱེད་དང་
མཐུན་སྤྱོད་ཀྱི་ཁུས་པ་ཐོན་པས། བོད་ཀྱི་དེང་རབས་ཚམ་རིག་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་
ཆེན་པོ་འཕེལ་བྱུང་།

སྐྱེ་བཅུ་ལྔ་ཡི་ཕྱི་ཚེ་མ་རིག་གསར་ཚེ་མ་གྱི་དཔུང་ཁག་གྱུར་རིམ་
 བཞིན་འཕེལ་ཞིང་རྒྱ་ཆེ་བར་གྱུར། ཚེ་མ་མཁན་ཀན་པ་ཚེ་མ་རང་རིགས་ཀྱི་
 ཚེ་མ་རིག་གོང་ཏུ་སྒེལ་བའི་འགན་འཁུའི་འདུ་ཤེས་མཐོན་པོ་བསྐྱེད་དེ་གསར་
 ཚེ་མ་གྱི་རྒྱལ་ཆེ་ཆད་པ་མེད་པར་བརྒྱར་བས། དེ་ལྟར་ཉམས་དཔེས་སྒྲུབ་
 བའི་རིག་གནས་སྒྲིལ་རྒྱལ་ལ་སྤར་ཆུང་གི་སྤྱི་ཤེད་གསར་བ་ཞིག་བཟུང་བ་
 ཅིང་། འཆར་ཁོངས་འབྱུང་བཞིན་པའི་ན་གཞོན་ཚེ་མ་པ་པོ་རྣམས་ལ་
 གསར་ཚེ་མ་གྱི་དཔུང་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་བས། ཁོང་ཚོ་ནི་ཕྱི་ཚེ་མ་རིག་གི་
 ཞེགས་པ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་རིངས་དང་། གསལ་བར་གཏོང་བའི་བྱ་ལྟ་བུ་ཡིན་
 བོ། །ན་ཚད་དང་མེས་སྤྱད་པ་ལ་བབ་པའི་ཚེ་མ་མཁན་དར་མ་མང་
 ཤོས་ནི་ཕྱི་ཚེ་མ་གྱི་རིགས་གཉིས་ལ་མཁས་པས་མཐོང་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་བསམ་པའི་
 གཏིང་རིང་བ། དམིགས་ལྡེལ་གསལ་ཞིང་ཡོད་ཆད་སྒྲིལ་གཏོང་བའི་སྤྱི་བས་
 པ་དང་ལྡན་པས། ཁོ་ཚོ་ནི་གསར་ཚེ་མ་དཔུང་ཁག་ནང་གི་ཏུར་བཙོན་པ་
 དང་གསར་ཚེ་མ་དཔུང་ཁག་སྤྱི་ཤེད་འཁུགས་བྱེད་མཁན་དང་ལམ་ལྷན་འཁྲིད་
 མཁན་ཡིན་ཟེར། ཕྱི་ཚེ་མ་རིག་གསར་བ་དར་རྒྱས་གོང་ཏུ་སྒེལ་བར་
 ལག་རྩེས་བཙོན་ཏུ་མེད་པ་བཞག ད་ཆེ་དེ་ལས་གྱུར་དཔུང་ལ་ནི།
 བསམ་པའི་འཁུགས་ཤེད་ཆེ་ཞིང་ཡར་ཐོན་ལ་བཙོན་པའི་ན་གཞོན་ཚེ་མ་པ་པོ་
 སྤྱི་ཚེ་མ་ཆར་རྩེས་ཀྱི་རྒྱ་བྱ་འབྱུང་པ་བཞིན་འཆར་ཁོངས་བྱུང་ཞིང་། ཁོ་
 ཚོའི་བསམ་པ་བྱ་དྲག་བག་འཁུགས་མ་ཡིན་པར་གནའ་དེང་ཕྱི་ནང་གི་མི་
 རིགས་སོ་སོའི་ཚེ་མ་རིག་གི་ཉིང་བཅུད་ལྡན་ལེན་བྱས་ཐོག གསར་གཏོད་
 དང་འཆོལ་སྤྱོད་གི་སྤྱི་བས་པ་ལྡན་པས་ཕྱི་ཚེ་མ་རིག་ཁྲར་ལས་བླ་ལྟག་
 གིས་གོང་ཏུ་སྒེལ་བར་བྱེད་པའི་རེ་བ་ཡིན་ནོ།

བོད་ཀྱི་ཚུམ་རིག་གོང་དུ་འཕེལ་ཞིང་གྲུབ་འབྲས་གཤམ་དུ་བ་བ་མྱོན་.....
 པ་ནི་རི་འབྲའི་དགའ་མཁུ་བྱེད་རིགས་པ་ཞིག་རེད་ཨང་། ཡིན་ན་ཡང་དེ་
 དང་ཆབས་ཅིག་ད་ཆོས་ངེས་པར་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཞིག་ནི། མུན་མུན་
 མི་རིགས་གཞན་དག་དང་བསྐྱར་ཆེ། ང་ཆོའི་ཚུམ་རིག་གསར་ཚུལ་ལ་ད་
 རྒྱུ་ཞན་ཆ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་གནས་པར་མཐོང་སྟེ། དེའི་མཚན་རྟགས་ནི་ཚུམ་
 པ་པོའི་ཡོན་ཆད་ཅུང་དམའ་ཞིང་། རིག་ཚལ་གཞུང་ལྷགས་ཀྱི་སྤྱངས་སྟོབས་
 དང་གསར་ཚུལ་གྱི་ཉམས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་མེད་པས། བཅམས་ཆོས་ལ་དུས་
 རབས་ཀྱི་མཚན་ལྷགས་ཞན་ཅིང་། མི་རྒྱལས་ཀྱི་སྒོ་སེམས་འཕྲོ་བར་བྱེད་
 གྲུབ་པའི་སྒྱུ་ཚལ་གྱི་འགྲུག་ལྷགས་ཅུང་བ། བཅམ་གཞི་གདམ་གསེས་དང་
 ཚུམ་ཐབས་ཀྱི་ཐད་ནས་གསར་གཏོད་ཀྱི་བྱེད་ཆོས་མེད་པ། ཚུམ་པ་པོ་རང་
 ཉིད་ཀྱི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཛེས་རིག་གི་རེ་སྟེག་མེད་པ། དུས་སྐབས་
 གསར་བའི་ནང་གི་མི་རྒྱལས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་འཛིན་སྤངས། དགའ་ཁ་འབྱེར་
 གྱུགས། མཛེས་དཔྱད་ཀྱི་གོམས་སྟོལ་ཐད་ཀྱི་འགྱུར་ལྡོག་སྤྲོ་མོ་འཚལ་རྟོག་
 བྱེད་པར་དོ་སྣང་ཆེན་པོ་མ་བྱས་པར་བརྟེན། བཅམས་ཆོས་ལ་ལའི་བསམ་
 སྒྲུ་མཚན་སྤངས་དང་ཡིད་ལུལ་ནི་ད་དུང་ཐར་ནས་འདས་ཐིན་པའི་ལོ་རྒྱུ་.....
 ཉིང་བའི་ཉིང་དུ་ལུས་འདུག་པས། སྒྲིག་མཁན་གྱི་བསམ་པའི་དགའ་སྒྱུགས་
 དང་མཐུན་ཞེས་བྱེད་མི་སྤྱབ་ལ། བཅམས་ཆོས་ཀྱི་སྒྱུ་ཚལ་འགྲུག་ལྷགས་
 ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་འབའ་ཞིག་ཏུ་གྱུར། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ང་རང་
 ཆོའི་ཚུམ་པ་པོ་རྒྱལས་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་རིག་གནས་ཡོན་ཆད་རྒྱན་མ་ཆད་.....
 པར་རིམ་མཐོར་གཏོང་བ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་བྱའི་གྲུབ་ཆ་དེ་བསྐྱར་
 བཅོས་དང་གསར་བརྗེ་བྱེད་པ་ནི་ཁ་ཆ་དགོས་གཏུག་ཏུ་གྱུར་པའི་ལས་འགན་

རྩ་བུར། སྤྱི་ལ་རྒྱན་གྱི་འདུ་ཤེས་བཀའ་རྒྱས་བཅིངས་པར་བརྟེན། ཚེས་
 པ་པོ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ད་རྒྱུ་འཚོ་བ་དངོས་ཀྱི་ནང་ནས་རྩལ་རབས་ཀྱི་བྱ་དུང་.....
 ཚེས་མཚན་པའི་འཚོ་བ་གསར་བའི་བཅའ་གཞི་འཛིན་མི་བྱུང་ཅིང་། གསར་
 ཚེས་ཀྱི་བྱུང་ཁྲིམས་ད་རྒྱུ་རྒྱ་རྒྱུང་པར་བརྟེན། བསམ་སྒྲོ་བཤ་འབྲུམས་ཀྱི་
 དབང་རྩ་བུར་ཉི། ཚེས་རིག་གསར་ཚེས་ཀྱི་རྒྱ་ཏ་ཅང་གྲུ་དྲོག་པར་མཐོང་
 ཞིང་། རང་གི་རྒྱུང་ལག་རང་གིས་བསྐྱུམས་པས། བཅའ་མས་པའི་ཚེས་དེ་
 ཡང་རོ་ཉ་མས་ཅི་ཡང་མེད་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ཚེས་པ་པོ་ཚེས་དེས་པར་རྩ་.....
 བཟླ་གཞིག་དང་ཐག་གཅིད་བྱེད་དགོས་པའི་གནད་དོན་རེད།

གཉིས་པ།

སྤྱི་ལ་ལ་ཕྱིར་འདར་བརྒྱུ་བ་ཉི་དོན་དངོས་ལ་གསུ་པོར་ལྟ་བ་དང་.....
 འབྱུང་འབྱུར་ལ་རྒྱུ་གཞིགས་བྱས་ཆེ། རང་ཚའི་མི་རིགས་འདི་ཡར་བསྐྱེད་
 བྱུང་འདུག་པ་ཤེས་བྱུང་། འོན་ཀྱང་རང་ཚོས་བྱུང་འབྲས་ལ་གཞེངས་བརྟན་
 བྱེད་ཀྱང་རང་མཐོང་རང་ཆེ་བྱེད་མི་ཅང་། རང་སྤྱོད་དོན་ལེན་བྱེད་ཀྱང་
 སྒོ་མཁ་ཡི་ཆད་བྱེད་མི་ཅང་། རང་རྒྱལ་ཁྱི་ཚགས་རིང་ཕྱགས་གསར་བརྩེ་
 དང་འཛུགས་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་། རང་རེའི་མི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ལ་དང་ད་
 ལྟའི་གནས་ཚུལ། དེ་མིན་ནམ་གྲངས་ཕུན་སྲུལ་ཚོགས་པའི་ཚེས་རིག་གི་
 རྣམ་ཚུལ་བཅས་ལ་ཁ་གཏད་ནས་བསམ་གཞིག་བྱས་ཆེ། རང་རེའི་ཚེས་པ་
 པོ་ཚེས་འགན་རང་འབྱུར་གྱི་སེམས་ཆད་མཐོན་པོ་བཅངས་ནས་པོད་ཀྱི་ཚེས་
 རིག་གི་ཞིང་ས་གསར་བ་གསར་འདུལ་དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་ཐད་ལ་བྱ་གས་.....

གཞིག་ཞིག་ཏུ་གཏོང་རིགས་པ་རེད། འདིར་ངས་ཚཱ་རིག་ལ་གིན་ཏུ་
དགའ་བའི་སྒྲིག་མཁན་ཞིག་གི་ཚུལ་གྱིས་བརྟག་གཞིག་བྱས་ཏེ་རང་གི་ལྟ་.....
ཚུལ་ཙམ་བརྗོད་པར་འདོད་དོ།

༡. ཚང་མས་མཁྱེན་ཀལ་ལ་ལྟར་ཚཱ་རིག་གི་སྤྱི་ཚཱ་གས་ཀྱི་འཚོ་བ་.....
ལས་བྱུང་བ་དང་སྤྱི་ཚཱ་གས་ཀྱི་འཚོ་བ་མཚན་པ་ཞིག་རེད། དེ་གི་སྤྱི་ཚཱ་གས་
ཀྱི་རྟག་པའི་ནམ་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། དེ་སྤྱི་ཚཱ་གས་འཚོ་བའི་དབང་
ཏུ་མ་ལྟར་པར་དེ་ལས་ཐོག་ཉེ་སྤྱི་ཚཱ་གས་ཀྱི་འཚོ་བར་བག་ཆགས་འཛོག་པ་.....
དང་། རང་གེད་གྱིས་སྤྱི་ཚཱ་གས་འཚོ་བ་མཚན་པར་བྱེད་པ་དེ་གི་ཚཱ་རིག་
གི་སྤྱི་ཚཱ་གས་ཏུས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མཛོང་། བོད་ཀྱི་དང་རབས་ཚཱ་རིག་
གིས་མི་རིགས་ཀྱི་སྒྲོ་རྟོབས་འདོན་སྤེལ་དང་སྤྱི་ཚཱ་གས་གོང་ཏུ་འཕེལ་བར་སྐྱུལ་
འདོད་བྱེད་པ་དེ་རང་འགན་ཏུ་བཅིས་ནས། སྤྱི་ཚཱ་གས་རིང་ལུགས་ཀྱི་
བསམ་སྒྲོལ་བཞེན་ནས་མི་དམངས་ཀྱི་སྤྱི་ཚཱ་གས་རིང་ལུགས་ཀྱི་འཚོ་བ་གསར་
བར་རེ་ཞེག་དང་སྒྲོན་ལ་མ་རྒྱག་པའི་སྒྲོ་ཁ་བསྐྱེད་པ་དང་། འཚོ་བ་གསར་
བ་འཇུགས་སྐྱབ་བྱེད་པའི་སྒྲོ་བས་པ་བསྐྱེད་པ་དེ་རེད། ར་རང་ཆའི་ཚཱ་
མཁན་ནམས་ཀྱིས་ངེས་པར་ཏུ་ལུས་ལེམས་གཉིས་ཀ་དངོས་ཡོད་ཀྱི་འཚོ་བ་.....
དང་རྒྱ་ཆའི་ཞིང་འབྲོག་མང་ཚཱ་གས་ཁྲོད་ཏུ་ལུགས་ནས་དེ་ཚོ་ལ་མཉམ་.....
འབྲོགས་དང་དེ་ཚོ་རྒྱས་ལོན་བྱས་ཐོག དེ་ཆའི་ལེམས་ཀྱི་ཁོག་ལ་འཇུལ་
ནས་ཏུས་རབས་ཀྱི་འཚོ་བའི་ལུན་ཚཱ་གས་རང་བཞིན་དང་རྟག་འཛིང་རང་.....
བཞིན་དེ་མི་བཞིན་ཏུ་མཚན་པར་བྱེད་པ་དང་། དེའི་ནང་ནས་སྤྱི་ཚཱ་གས་
རིང་ལུགས་ཀྱི་ཏུས་རབས་གསར་བའི་གཞུགས་བརྟན་གསར་བཟོ་བྱེད་.....
དགོས། སྤྱི་ཚཱ་གས་ལ་སྒོ་འབྱེད་དང་བཅོས་བསྐྱར་གྱི་བ་རྒྱ་བས་ཀྱིས་བོད་

རིགས་མི་དཔངས་ཀྱི་འཆོ་བའི་གོ་མས་སྒྲིལ་དང་བསམ་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་དྲག་
 ཏུ་བརྟུགས་ནས་མི་ནམས་ཀྱི་བསམ་པའི་སྤྲོད་ནས་གཡོ་འགྲུལ་ཆེན་པོ་བྱུང་.....
 ཉེ། རྩོན་ཆོན་དང་རྩེས་ལྷས་ཀྱི་བར། བཅོས་བསྐྱར་དང་རྩིང་ཞེན་གྱི་
 བར། ཤེས་རིག་དང་སྤྱན་རྫོངས་བར་གྱི་འགལ་འབྲལ་ནི་རྩལ་དང་ནམ་པ་
 རྩ་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མཆོན་བཞིན་ཡོད་པས། མི་རིགས་རང་ཉིད་འཕྱར་
 མཆོང་བྱེད་པའི་བཀག་རྒྱར་གྱུར་པའི་ཡུལ་སྒྲིལ་གོ་མས་གཤེས་རྩིང་བ་དང་།
 བསམ་སྒོ་རྩིང་བ། འདུ་ཤེས་རྩིང་བ་སྤྱན་འབྱེན་དགག་གཞག་སྒྲོ་བ་ནི་
 རང་རིགས་ཚོ་མ་ཁམན་ཆོས་ལས་བཞོལ་བྱེད་མི་རུང་བའི་འོས་འགན་ཡིན།
 འོན་ཀྱང་འདིར་ཤེས་དགོས་པ་ནི་ཚོ་མ་ཁམན་གྱིས་ངེས་པར་དུ་རང་རིགས་...
 ལ་བཅེ་རུང་ཟབ་མོ་བཅངས་ནས་སྒྲོན་ཡོན་འབྱེད་དགོས་ཏེ། བརྟེན་པའམ་
 སྒྲུབ་པ་གང་ཡིན་ཡང་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པའི་དགའ་ཞེན་དེ་འདྲོར་མི་རུང་.....
 རོ།།

ཚོ་མ་རིག་གི་སྤྱི་ཆོགས་རྒྱས་པ་བཤད་པའི་སྐབས་སྤྱད་རུང་གལ་པོ་ཆེ་...
 ལ་ནན་ཏན་གྱི་རྩལ་དུ་བརྟེན་དགོས་པ་ནི། སྤྱད་ཕྱིན་ང་ཆོས་སྤྱ་མཐུད་དུ་
 རང་རིགས་ཀྱི་སྤྱད་དང་ཡིག་ལ་བརྟེན་ནས་གསར་ཚོ་མ་བྱེད་དགོས་པར་.....
 མཐོང་ཆེན་དང་ལྷགས་ཆེན་པོས་གཞེངས་བརྟེན་བྱེད་དགོས་ཏེ། རང་རྒྱལ་
 སྤྱི་ཆོགས་རིང་ལྷགས་ཚོ་མ་རིག་གི་ཁ་སྤྱོད་ནི་མི་དཔངས་ལ་ཞབས་འདེགས་...
 ལྷ་བ་དང་སྤྱི་ཆོགས་རིང་ལྷགས་ལ་ཞབས་འདེགས་ལྷ་བ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་
 རང་ཆའི་ཚོ་མ་རིག་གི་སྤྱི་འོས་འགན་དང་ཆ་བའི་དམིགས་ཡུལ་ལས། སྤྱི་
 ཆོགས་རིང་ལྷགས་རྒྱས་སྐབས་ཀྱིས་ཚོ་མ་རིག་ལ་བརྟོན་པའི་ལྷ་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱང་.....
 བྱའང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་ཆའི་པོད་རིགས་ས་ཁུལ་ལ་མཆོན་ན།

ཚུམ་རིག་གི་ཁ་སྒྲིག་ལ་ནི་ཚོག་མར་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཞིང་འབྲོག་མང་ཚོགས་ལ་.....
 ཞབས་འདེགས་ལྷ་བ་དེ་ཡིན་པས། དེ་མེས་རྟོགས་བྱེད་རྒྱ་ནི་ཉ་ཅང་གལ་
 ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན། གལ་སྲིད་ང་ཚོའི་ཁ་སྒྲིག་གསལ་ན་རྒྱ་ཆེའི་ཞིང་འབྲོག་
 མང་ཚོགས་ཀྱི་དགའ་བསྟུ་སྐྱབ་པ་དང་། ཁོ་ཆོ་དང་ཁོ་ཆོའི་འཆ་བ་མཚན་
 པའི་རྣམ་རབས་རང་བཞིན་དང་འཆ་བའི་བྱད་ཚས་ལྡན་པའི་བཅའ་སྟོན་.....
 ཡག་པོ་འབྱུང་བྱུང་ལ། རྒྱ་ཆེའི་མང་ཚོགས་ཀྱི་བསམ་པའི་ཁོངས་སྒྲིད་ཀྱི་
 འདོད་པ་སྟོང་བྱུང་པ་གཏོག་མི་ཟེ།

༢. བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཚུམ་རིག་གསར་བ་གོང་རྒྱ་སྤྱི་.....
 དགོས་ན་ང་ཚོས་རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་གི་ཚུམ་རིག་ལྷ་ཚོགས་ཀྱི་ལེགས་ཆ་སྤྱོད་.....
 སྤྱོད་དང་ལུད་ལེན་བྱེད་དགོས་པར་མ་ཟད། ད་རུང་རང་རྟོགས་ཀྱི་སྒྲན་
 རང་རིགས་ཀྱི་ལུལ་རྒྱ་བྱུང་བའི་ཚུམ་རིག་སྤྱི་རྒྱ་ལྡན་ཡང་འདྲིན་སྤྱི་.....
 དགོས་པ་རེད། བོད་ཀྱི་དེང་རབས་ཚུམ་རིག་ནི་སྒྲན་སྒྲན་མི་རིགས་གཞན་
 དག་གི་ཚུམ་རིག་ལས་མགོ་འཁྱེད་ཀྱི་འབྲས་པས། རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་གི་ཚུམ་
 རིག་ལྷ་ཚོགས་ཀྱི་མཚན་ཐབས་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་ལུད་ལེན་བྱེད་པ་ནི་བོད་ཀྱི་.....
 དེང་རབས་ཚུམ་རིག་ལུན་ལུན་ཚོགས་པར་གཏོང་བ་དང་གོང་རྒྱ་སྤྱི་དགོས་.....
 པ་དེ་ལས་ཆེ་བར་མཐོང་། འོན་ཀྱང་དེ་དང་མཉམ་རྒྱུ་ང་ཚོས་ད་རུང་རྒྱལ་
 ཀྱི་རྒྱུང་ཁའི་རྩིས་ལྷ་འགྲོ་བ་དང་། རོ་མཚར་ལ་སྒྲིག་པ། རྩ་ཆག་བཅན་
 སྒྲིག་བྱེད་པ། རྒྱུང་དོར་མེད་པའི་སྒྲན་རང་རིགས་ཀྱི་མཛེས་དཔྱད་
 ཚད་གཞི་དང་ཁོངས་སྒྲིད་ཀྱི་དགའ་སྒྲིགས་དང་འགལ་བའི་ཚུམ་རིག་མཚན་.....
 ཐབས་ལྷ་ཚོགས་ལུད་ལེན་བྱེད་པའི་ནོར་འཁྲལ་དེ་ཡོ་བསྐང་བྱེད་དགོས། ང་
 ཚོའི་ཚུམ་རིག་གསར་བ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་རྒྱ་ལྡན་ཚུམ་རིག་གི་མང་གཞི་.....

ཉིད་ནས་འཇུགས་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། ང་ཚོའི་ཚམ་མཁན་ཚས་རིས་
 པར་རྩ་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་གནས་རབས་དང་ཉིད་རབས་ཀྱི་ཚམ་རིག་སྤུལ་བྱུང་ཅན་ནམ་.....
 དམངས་ཁྲོད་ཀྱི་ཚམ་རིག་སྤུལ་བྱུང་ཅན་དག་ལ་ནན་ཏན་གྱིས་སྒྲིབ་སྒྲུབ་.....
 དང་ཞིབ་འཇུག་བྱས་ཏེ། དེ་ནས་མི་རིགས་ཚམ་རིག་གི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་
 པའི་ཉིད་བརྟུན་ཕྱད་ཡོན་དང་། མཚན་བྱགས་ཆེས་དྲག་པའི་གསར་ཚམ་
 བྱེད་ཐབས་དང་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་ཆ་ཕྱད་ཡོན་བྱེད་དགོས། བོད་རིགས་མི་
 དམངས་ལ་དགེ་མཚན་ལྡན་པའི་སྒྲིབས་པ་དང་དང་རྒྱད་ལྡན་པར་མ་ཟད།
 ད་དུང་ཚམ་རིག་རྒྱ་ཆུང་གསར་ཚམ་གྱི་མཁས་ཆུང་ཆེ་བ་རེད། ཁོ་ཚོ་ལ་
 རང་ཉིད་ཀྱི་གསར་ཚམ་འབྱུང་ཁྱུངས་སྤྱན་སྤུལ་ཚོགས་པ་ཡོད་པས། ད་
 གཞིན་ཡིད་རྩ་བ་ཞིང་འགྲུག་བྱགས་དྲག་ལ། ཁྱེད་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱ་མེད་པ་
 དང་རྒྱད་ན་འཇོན་མཐའ་མེད་པའི་ཚམ་རིག་དེ་འདྲ་མང་པོ་ཞིག་གསར་.....
 ཚམ་བྱས་པ་རེད། ཚམ་རིག་གི་སྤུལ་བཞག་དེ་དག་ནི་བོད་རིགས་མི་
 དམངས་ཀྱིས་ངལ་ཚུལ་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཉམས་སྤྱོད་གི་སྤོང་ནས་འདོར་ཡོན་
 བྱས་པའི་ཉིད་བརྟུན་ཡིན་པས། དེ་ནི་བོད་རིགས་མི་དམངས་ཀྱི་ཤེས་རིག་
 གི་ཉིད་བརྟུན་དང་། བསམ་པའི་བཅེ་དུང་གི་བཅོས་མ་མིན་པའི་མཚན་བྱ་
 ཡིན་ལ་མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡོད། རྒྱ་མཚན་དེའི་
 བྱིར། ངས་ཉིད་ཐག་པ་ནས་ང་ཚོའི་ཚམ་མཁན་གྱིས་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཚམ་
 རིག་སྤུལ་རྒྱུན་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ནང་གི་ཚམ་རིག་གི་ལེགས་ཆ་སྒྲིབ་སྒྲུབ་དང་...
 ཕྱད་ཡོན་བྱེད་པ་གཉིས་སྤྱད་འབྲེལ་རི་ལྟར་བྱེད་པའི་ཐད་ལ་སྤུལ་གཞིག་.....
 ཞིབ་མོ་གཏོང་བྱུང་པའི་རེ་བ་ཡོད།

2. བོད་མི་རིགས་ཀྱི་འཚོ་བ་མདོན་པར་མཚན་པའི་དེང་རབས་.....

ཚུལ་རིག་ནི་དེས་པར་རྒྱ་ཁྱོད་ཚུགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་ནང་དོན་དང་མི་རིགས་ཀྱི་
 རྣམ་པ་གཞིས་འགལ་མེད་གཅིག་ལྟར་རྒྱ་འབྲུག་པ་དང་། རྒྱས་རབས་ཀྱི་
 རྒྱང་སྤྱོད་པས་དང་མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཚུལ་ཟུང་རྒྱ་འབྲེལ་པ་དང་། མི་རིགས་ཀྱི་
 ཉམས་འབྲུར་མངོན་གསལ་དོན་པོ་ཞིག་ཡིན་དགོས། ཚུལ་རིག་གི་བཅའ་སྟེན་
 ཚུལ་ལ་མི་རིགས་ཀྱི་ཉམས་འབྲུར་ཇི་ལྟར་ལྡན་ན་དེ་ལྟར་ཐུན་མོང་གི་སྤྱད་.....
 བྱར་འབྲུར་ལ། མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ལྡན་ན་དེ་ལྟར་རང་རིགས་
 ཀྱི་སྒྲིག་མཁན་ཁྲོད་རྒྱ་ཆེ་བར་འབྲེལ་བྱུང་ཅིང་། དེ་ལྟར་མི་རིགས་
 གཞན་དག་གིས་སྤྱད་ལེན་དང་གཅིས་པར་མཐོང་དེས། ལྟར་ཡང་ང་ཚོའི་
 ཚུལ་མཁན་མི་ཁྱུང་བ་ཞིག་གིས་ཐུན་ཐུམ་ཚུགས་པའི་འཆོ་བའི་ཆུང་གཞི་ལ་...
 བརྟེན་ནས་མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཚུལ་གསལ་ཞིང་མི་རིགས་ཀྱི་འཆོ་བའི་རྩ་.....
 ཉམས་ལྡན་ལ། བོད་མི་དམངས་ཀྱིས་དགའ་བསྟུ་བྱེད་པའི་བཅའ་སྟེན་ཚུལ་མི་
 ཁྱུང་བ་ཞིག་བཅའ་སྟེན་མེད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཚུལ་མཁན་ལ་ལས་བཅའ་སྟེན་པའི་
 ཚུལ་ལ་མི་རིགས་ཀྱི་ཉམས་འབྲུར་ཉི། བོད་མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱད་ཆ་
 ལྟར་ན་དེ་ལ་མར་དང་ཚུལ་པའི་རྩ་མངར་ཅི་ཡང་མི་ལྡན་པར་མཐོང་། རྒྱ་
 མཆན་དེའི་ཕྱིར། སྤྱད་ཐུན་ང་ཚོའི་ཚུལ་མཁན་ནམས་ཀྱིས་དེས་པར་རྒྱ་
 མང་ཚུགས་ཀྱི་ཁྲོད་དང་མི་ལྟར་ཆ་བའི་འབྲེལ་ཚོད་ཀྱི་འཆོ་བའི་ནང་རྒྱ་.....
 ལུགས་ནས། མང་ཚུགས་དང་མཉམ་རྒྱ་འཆོ་བ་རྩ་ཅིང་། འཆོ་བ་དེའི་
 ནང་ནས་མི་རྣམས་པ་སྤྱོད་ཚུགས་ལ་ཤེས་རྟོགས་དང་རྒྱས་ལེན་བྱས་ཉི། གསར་
 ཚུལ་ཀྱི་འཆོ་བ་ཐུན་ཐུམ་ཚུགས་པར་གཏོང་རྒྱ་དང་། རྒྱས་རབས་ཀྱི་འབྲེལ་
 འབྲུར་ཐིན་བྱུང་བ་བྱས་ནས། མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཚུལ་དང་རྒྱས་རབས་ཀྱི་
 རྒྱང་སྤྱོད་པས་ཟུང་འབྲེལ་སྤྱོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཉམས་འབྲུར་ལྡན་པའི་ཚུལ་རིག་རྒྱ་

ཆལ་གྱི་གཞུགས་བརྟན་གསར་བཅོམ་བྱེད་དགས། འདི་ལྟར་བྱས་ན། ད་
གཟོད་ཐོད་མི་དཔངས་ཀྱི་འཆོ་བ་མཆོན་ཞིང་། མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆས་
གསལ་བ། ཐོད་མི་དཔངས་ཀྱིས་ལྟ་ན་འདྲོད་ཅིང་ཉན་པར་སྤོང་བའི་རྒྱས་
རབས་འདིའི་ཐོད་མི་དཔངས་ཀྱི་བསམ་པའི་འགྱུར་བ། རང་བཞིན་ཀྱན་
སྤྱོད། རང་ཚུལ་ཉིང་སྟོབས་མཆོན་པའི་བཅམས་ཆས་ལུང་ལུང་བ་ཚམ་
ལུབ་པ་ཡིན།

༥. རིག་ཆལ་དཔུང་འཛོག་ནི་ཚམ་རིག་གསར་ཚམ་གྱི་བྱ་འགུལ་……
ནང་གི་ལས་ཆན་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་ལ། ཚམ་རིག་སྤྱི་ཆལ་ལས་དོན་དར་
རྒྱས་གོང་འཕེལ་རྒྱ་གཏོང་བའི་སྤུལ་སྤྱུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། རིག་
ཆལ་གསར་ཚམ་ཡོད་ན་རིག་ཆལ་དཔུང་འཛོག་ཡོད་དེས་ཉེ། དེ་གཉིས་ནི་
ཕན་ཚུན་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་དང་ཕན་ཚུན་གྲོགས་བྱེད་པའི་ཚད་སྒྲིབ་ཀྱི་……
འབྲེལ་བ་ཡིན། མི་རིགས་ཤིག་སྟོན་པའི་རྒྱས་རྒྱལ་བཅོས་བསྐྱར་གོང་འཕེལ་
རྒྱ་འགྲོ་བའི་སྐབས་ལྟ། ཚམ་རིག་གིས་རང་གི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆར་
བ་ཚོན་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུག་སྤྱི་ཆར་རྒྱུང་འབྲོད་པ་བཞིན་མང་ཆགས་……
སྤུལ་སྤྱོད་གི་རྒྱུང་བརྒྱུ་གས་དེས་པ་དང་། གཞུང་ཁྲགས་ནི་རྒྱུང་བརྒྱུ་དེའི་
སྤྱི་ཆར་གྱི་ཚུལ་རྒྱུང་ནས་ཚམ་རིག་གི་ལམ་སྤྱོད་རངས་ཉེ་སྤྱོད་དེ་དང་མི་……
དཔངས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་གཉིས་འོ་ཆུ་བཞིན་རྒྱ་འབྲེལ་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་
ཆོན་ལུབ། རྒྱས་རབས་བརྟེན་དུ་བའི་ལུ་ཅི་མའི་ཚམ་རིག་ནི་དེ་འདྲ་ཡིན་
ལ། རྒྱས་རབས་འདིའི་“ལུ་བཞི”ལས་འགུལ་སྐབས་ཀྱི་རྒྱའི་ཚམ་རིག་ཀྱང་
དེ་འདྲ་རང་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་མིག་ཟུར་གྱི་གནས་ཚུལ་དངོས་ལྟར་ན།
ང་ཚོའི་རིག་ཆལ་གསར་ཚམ་དང་རིག་ཆལ་དཔུང་འཛོག་གི་ལས་ཀ་ནི་ད་……